

1. ENKELE PRAKTISCHE GEGEVENS.

Palestina en Israël.

Palestina is een Republiek met beperkte mogelijkheden door een akkoord van 1993 en bezet en gecontroleerd door Israël.

Het bestaat uit de West Bank (Westelijke Jordaanoever) en uit de Gazastrook.

Het is ongeveer 6.275 km² groot.

In totaal 8.270.509 Palestijnen waarvan 5.248.186 vluchtelingen, **verdeeld als volgt:**

Palestijnse inwoners in Israël zelf: 1.012.547 waarvan 250.000 vluchtelingen.

Gaza strip: 1.066.707 inwoners waarvan 813.570 vluchtelingen

West Bank: 1.695.429 inwoners waarvan 693.286 vluchtelingen

Jordanië: 2.472.501 waarvan 1.849.666 vluchtelingen

Overige in de Arabische wereld en elders: 2.022.203 waarvan 1.642.105 vluchtelingen

Hoofdstad is Oost Jeruzalem maar de effectieve hoofdstad is Gaza.

De president is Yasser Arafat

Israël is 20.700 km² groot met meer dan 6.000.000 inwoners, opgericht op 15 mei 1948.

De president is Ariel Sharon. Belangrijke steden zijn Jeruzalem, Tel Aviv, Haifa e.a.

De munt in beide landen is de shekel, 1 € = 4,4 shekels

In Israël leven ook nog steeds meer dan 800.000 Palestijnen met Israëlisch burgerschap maar in de praktijk worden ze gediscrimineerd.

Belangrijke steden, door ons bezocht:

RAMALLAH is een stad gelegen op 15 km ten N. van Jeruzalem met zo'n 100.000 inwoners.

NABLUS is een stad gelegen op 140 km ten N. van Jeruzalem met ongeveer 220.000 inwoners,

JENIN gelegen op 130 km ten N. van Jeruzalem met zo'n 30.000 inwoners, de helft vluchtelingen.

JERUZALEM, hoofdstad met zo'n 650.000 inwoners.

GAZASTROOK zo', 360km² aan de kust met 750.000 inwoners, de helft vluchtelingen.

BETHLEHEM EEN 10 km ten Z. van Jeruzalem met zo'n 40.000 inwoners.

2. HISTORISCHE ACHTERGROND VAN PALESTINA EN DE JODEN.

Over het ontstaan van Israël en Palestina, hun conflicten en hun doelstellingen is weinig geweten en bestaan er vele misverstanden. We kunnen in een klein bestek geen volledige informatie geven, daarvoor kan men genoeg historische werken, tijdschriften, encyclopedie en VN website over Palestina en de resoluties raadplegen.

<http://www.un.org/Depts/dpa/qpal/index.html>

Wij geven slechts enkel punten.

De geschiedenis van de joden begint met het verhaal van de stamvader Abraham in Gen. 12. Daarna komt het verhaal van Mozes, die volgens het Exodus-verhaal, door God was

opgedragen het Joodse volk, na de uittocht uit Egypte, terug te brengen naar het aan de voorvaders beloofde land.

Nadien waren er veel oorlogen en verschillende heersers over Palestina. De joden werden dikwijls verbannen, sommigen keerden terug. De Joden werden in de geschiedenis meestal vervolgd. Denk maar aan de kruistochten e.a vervolgingen in Rusland en Polen en voor en tijdens de tweede wereldoorlog door de Nazi's.

De Turken veroverden Palestina in 1516, waarna het tot de Eerste Wereldoorlog deel van het Turkse Rijk bleef.

In de 19^e eeuw viert het staatsnationalisme en het antisemitisme in Europa hoog tij. In Rusland ontstaat er dan een beweging die bekend was als die van de 'Vrienden van Zion' met als doel de joden terug te brengen naar Palestina. Daar woonden toen Palestijnen die in hun ogen een minderwaardig volk waren. De eerste actieve vestiging in Palestina vond plaats in 1881. Dit was het begin van de eerste immigratiegolf na de verbanning van de joden uit Palestina

Het streven naar de terugkeer naar het oude joodse vaderland kreeg een politieke vorm door de beweging opgericht op initiatief van Theodor Herzl (1860–1903). In zijn boek *Der Judenstaat* (1896)

In maart 1916 begonnen de Engelsen op Sinaï en in het uiterste zuiden van Palestina een offensief tegen de Turken. Palestina kwam onder Brits bestuur. Op de Conferentie van San Remo van de Opperste Geallieerde Oorlogsraad in april 1920 werd Palestina als mandaatgebied aan Groot-Brittannië toegewezen. Dit was onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de in de Balfourdeclaratie van 2 nov. 1917 vervatte belofte om een 'Joods Nationaal Thuis' in Palestina te scheppen, door de Britse mandataris ten uitvoer zou worden gebracht.

Na de tweede wereldoorlog werd de situatie in Palestina opnieuw acuut. De joodse overlevenden van de Duitse uitroeiingspolitiek trachtten in groten getale naar Palestina te emigreren

Intussen had de Britse regering verklaard het mandaat over Palestina niet langer te willen continueren. Een speciale commissie van de Verenigde Naties stelde een verdeling van Palestina voor in een joodse en een Arabische staat. Dit plan werd op 29 nov. 1947 door de Verenigde Naties goedgekeurd onder **resolutie nr. 181** met 33 stemmen voor (o.a. Verenigde Staten, Sovjet-Unie, Europese communistische staten, Frankrijk, België, Nederland) en tegen 13 (Arabische staten, Turkije, India, Pakistan), bij 10 onthoudingen (o.a. Groot-Brittannië) **Op dat ogenblik leefden in heel het land Palestina ongeveer 600.000 joden en meer dan 1.000.000 Palestijnen. Zonder de Palestijnen te raadplegen beslisten de VN Palestina te verdelen en het grootst deel, 56 %, toe te kennen aan een Joodse staat. In feite is de staat Israël dus een groot onrecht.** De verklaring hoe dit kon gebeuren moet gezocht worden in het feit dat de wereld haar geweten wilde sussen na hetgeen de Joden eeuwen hadden moeten ondergaan, speciaal in de tweede wereldoorlog.

De Britse regering kondigde aan op 15 mei 1948 het mandaat te willen beëindigen. Het einde van het Britse mandaat kwam derhalve niet in de vorm van een soevereiniteitsoverdracht, maar was in feite een volledige afstand en daarom een vrijbrief aan joden en Arabieren om het verder onderling uit te vechten. In de nacht van 14 op 15 mei 1948 proclameerde David Ben Goerion de onafhankelijke staat Israël. De Arabische landen nemen dit niet. In de ochtend van de 15de mei overschreden legereenheden van Egypte, Jordanië, Irak en Syrië de grenzen van het oude mandaatgebied Palestina. De eerste Israëlisch-Arabische oorlog was uitgebroken, die zou eindigen in een Arabische nederlaag

Israël won en legde beslag op meer dan 75 % van het grondgebied en verdreef 750.000 Palestijnen uit hun woningen en landbouwgebieden. Deze vluchtelingen werden ondergebracht in kampen of over de hele wereld verspreid, vooral naar Jordanië. Ze krijgen nooit meer de kans om terug te keren? Weer een onrecht!

In juni 1967 voerde Israël opnieuw oorlog tegen Arabische staten en veroverde op slag het gehele grondgebied. Tijdens de eerste Arabische topconferentie in Alexandrië in 1964 werd besloten tot de oprichting van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO)

Met resolutie 242 eisen de VN dat Israël zich uit de bezette gebieden terugtrekt.

Dit gebeurt nooit.

De Palestijnse beweging kreeg nu meer en meer een militair karakter met stakingen en guerrilla-acties. In het begin was het chaotisch met kapen van vliegtuigen, bomaanslagen op vliegvelden en een terreuraanslag op de Olympische spelen in Munchen.

Aan deze periode komt slechts moeizaam een einde. In 1973 verliezen Egypte en Jordanië een nieuwe oorlog tegen Israël. Als reactie besluiten de olieproducerende Arabische landen hun olie-uitvoer naar Europa en de VS te beperken. Resultaat was de autoloze zondagen.

In 1970 treedt de Likoedpartij aan met premier Begin. Er begint nu een bewuste politiek van nederzettingen die tot de dag van vandaag voortduurt.

De nederzettingenpolitiek bestaat er in huizen te bouwen op Palestijns grondgebied voor de kolonisten, Joden die uit gans de wereld naar Israël en Palestina komen. Zij maken ongeveer 10 % uit van de Israëlische bevolking. Een harde kern van hen bestaat uit extreem nationalist en religieuze fundamentalisten die geen centimeter van de “heilige bijbelse grond” willen afstaan. Op dit ogenblik meer dan 200 en meer dan 300.000 personen. Dikwijls worden hiervoor Palestijnen uit hun huizen verdreven en worden hun landbouwgronden afgenomen. Een netwerk van *bypass*-roads wordt aangelegd en verbinden de nederzettingen met elkaar. Zo worden de Palestijnen als het ware afgesloten in afzonderlijke gebieden (thuislanden) met uiterst beperkte bewegingsvrijheid.

In 1987 brak de eerste Intifada uit met stenen in Gaza als verzet tegen de blijvende bezetting. In 1990, na de Golfoorlog is er in Madrid een internationale vredesconferentie die eindeloos beraadslaagt maar zonder resultaat.

Op 9 september 1993 erkenden Israël en de PLO elkaar officieel en volgen er geheime besprekingen in Oslo. Deze voorzien in een voorlopig en beperkt zelfbestuur voor Palestina voor de West-Bank en de Gazastrook.

Dit akkoord werd en wordt door de meeste Palestijnen nochtans als slecht ervaren omdat er voor de meeste delicate problemen geen oplossing was voorzien, denk alleen maar aan de miljoenen vluchtelingen, aan de nederzettingen en aan het statuut van Jeruzalem.

Vele Palestijnen jubelden nochtans omdat ze hoopten dat hun vrije Palestijnse staat vlug werkelijkheid zou worden.

Hun optimisme was van korte duur omdat na de akkoorden de nederzettingen verder gingen. Die politiek van Israël en een provocerend bezoek van Sharon aan de Tempelberg, een van de heilige Moslimplaatsen in Jeruzalem, leidde tot de tweede Intifada. Ook wordt er nu meer en meer gebruik gemaakt van zelfmoordaanslagen tegen de Israëlische bevolking.

Na 11 september 2001, de aanslag op de torens in de VS, vindt Israël het de gelegenheid om met de steun van de VS hard toe te slaan en een grootscheepse zuiverings- en vernietigingsactie te voeren in verschillende steden van Palestina.

Nu stellen we vast dat er bijna elke dag een aanval is van Israël op Palestina en bomaanslagen door Palestijnen tegen Israëli's. Zo blijven we nu in de vicieuze cirkel van staatsterreur door Israël met als reactie de bomaanslagen van de Palestijnen.

Dit zijn de feiten maar het is eveneens zo dat miljoenen Israeli's en Palestijnen, gewone burgers, vaders en moeders met kinderen zijn, die alleen vrede willen ieder in zijn eigen staat. De politici over de ganse wereld dragen weer eens een enorme verantwoordelijkheid.

WAT NU?

Er zijn vele VN resoluties en internationale akkoorden, vele goedgekeurd door Israël en Palestina en toch is er GEEN vrede en worden de akkoorden niet nageleefd. De vrede kan er maar komen als Israël al die akkoorden respecteert, de Palestijnen hun land terug geven zoals voor zien door de VN, de vluchtelingen laten terugkeren en de nederzettingen stopt en ontmantelt. Als dit gebeurt zullen de aanslagen vanzelf ophouden. Men moet het één niet voor het andere zetten. Eerst moet de bezetter weg.

Pol Van Camp 30-5-2002

3. WAT WAS HET DOEL VAN ONZE REIS.

Het was in het kader van “De internationale burgerlijke beschermingsmacht voor de Palestijnse bevolking” een Europese organisatie

Doelstellingen ter plaatse waren:

observeren, door onze aanwezigheid de agressie van het Israëlische leger en de kolonisten ontmoedigen en verhinderen, een politiek signaal sturen naar de internationale gemeenschap en de Israëlische regering en de ontplooiing van een echte internationale beschermingsmacht eisen en, boven alles, de toepassing van de VN-resoluties en de stopzetting van de Israëlische bezetting, een concrete solidariteit met het Palestijnse volk uiten en met diegene die, in Israël, voor een rechtvaardige en duurzame vrede tussen beide volkeren opkomen

Het belangrijkste doel van deze campagne bestaat erin de bescherming van de Palestijnse bevolking te verzekeren via volgende acties:

het sturen van het grootst mogelijke aantal delegaties en Europese prominenten naar de bezette gebieden, de efficiëntie en de zichtbaarheid van de delegaties verzekeren de Palestijnen moreel ondersteunen door bijvoorbeeld hun isolement te doorbreken door te getuigen en hen te helpen bij de doorgang aan de controleposten deelnemen aan vreedzame manifestaties

Er zijn ook nog missies op langere termijn, vrijwilligers die er voor enkele maanden blijven en ondertussen meewerken binnen de plaatselijke NGO's

4. WIE COÖRDINEERT HET IN PALESTINA EN WIE ZIJN DE PARTNERS IN ISRAËL EN EUROPA?

De coördinatoren (Palestina): een waaier van basisorganisaties voor internationale bescherming van de Palestijnen zoals Palestinian Network of NGOs (PNGO), waaronder o.m. PARC thuis hoort, de organisatie die de producten verkoopt aan Oxfam wereldwinkels.... enz...

De partners (Israël, Europa): Alternative Information Center, Rapprochement, Vrouwen in 't zwart, NGO's van verschillende landen, zo ook in Vlaanderen met Pax Christi, Broederlijk delen, Oxfam enz....

5. REISVERSLAG

Samenstelling van de groep:

Wij zijn met vier Vlamingen: ikzelf Pol Van Camp uit Leuven, reeds jaren actief in tal van syndicale en sociale bewegingen, lid van Pax Christi, Amnesty International en Oxfam en op dit ogenblik actief in Attac. Zeger De Henau uit Zaventem, op het eerste zicht een eerder stille jongen lokaal actief in Amnesti International. Hij zal mettertijd zich wel meer profileren en kan hartelijk lachen om een goede mop. Evelyne, net geen vierentwintig, werkzaam als politiek lobbyist voor de Palestijnse zaak, in dienst van Pax Christi en Amnesty International, is onze begeleidster. Zij is nog jong en onervaren maar het viel toch goed mee.

Guido Cock, een gepensioneerd onderwijzer uit Geraardsbergen. Zegt graag zijn mening over alles en komt om de haverklap aandraven met zijn ervaringen op zijn inleefreizen naar de Filippijnen e.a. Hij is plaatselijk actief in verschillende organisaties, vooral bij de Oxfam-wereldwinkels.

Er was dan nog Frank een mysterieuze Hollander, directeur van de Nederlandse Islamitische omroep die pas ter elfder uur in Zaventem opdook. Frank bleek van Surinaamse afkomst te zijn, met Pakistaanse voorouders en wij zullen het geweten hebben. Zijn jeugd had hij nog onder de Surinaamse zon doorgebracht en hij heeft er een heetgebakerd temperament aan overgehouden. Hij gebruikte een wel erg specifieke taal, vol humor en seks.

We kenden elkaar ook niet en spraken af dat dit zo zou blijven tot in Israël, na de controle. In Palestina kwamen er vanaf maandag nog twee IJslanders een student en een cameraman van de IJslandse TV en ook nog een Amerikaanse Joodse fotografe die wel achter de Palestijnse zaak stond.

Vrijdag 17 mei Vlucht naar Tel Aviv

We vertrekken 's morgens van uit de luchthaven in Zaventem met de Austrian Airways naar Tel Aviv, met een stop en overstap in Wenen. We vliegen niet rechtstreeks, al is dat goedkoper, omdat we dan met Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al zouden vliegen en die willen we boycotten.

Eerste stop in Wenen; transfer naar tel Aviv. Een eerste security check. Dan Tel Aviv met enkele vragen, voor de anderen meer dan voor mij. Buiten aan de taxi's vond ik ook de anderen terug: op naar Jeruzalem, voor 10\$ per persoon. Wij logeerden in het Austria Hospice, een vroeger klooster vlak aan de Via Dolorosa, in het hartje van het oude Jeruzalem dus.

Eerst even naar de joodse klagmuur en dan proberen we ook naar de rotskoepel en de El Aqsa moskee te gaan maar dat wordt ons helemaal ontzegd: alleen moslems van Jeruzalem zelf mogen daar binnen. Gelukkig biedt het dak van ons hotel een prachtig zicht op de gouden rotskoepel. De traditionele christelijke heilige plaatsen zal ik dus later op mijn eentje moeten verkennen.

Wij eten friet met kip in één van die eethuisjes in de stemmige Suq Khan es -Zeit.

Wij slapen in een slaapzaal (15\$, een heerlijk ontbijt inbegrepen).

Zaterdag 18 mei 2002: Ramallah

"Ramallah, Ramallah" horen wij de taxichauffeurs roepen als wij aan de Damascuspoort opduiken. Daar moeten wij vandaag dus zijn. Wij duiken gezamenlijk een Mercedes met verlengd middenstuk in. Aan het verplichte check-point heerst de drukte van een oosterse markt. Getoeter van wagens, geroep van taxichauffeurs, een paar kraampjes en een lange file van wachtende mensen. De files zijn gescheiden, mannen en vrouwen afzonderlijk. Hier mag de taxi niet verder. Zo te zien zal het zo'n 2 uur aanschuiven worden.

Diegenen die naar hun werk gaan moeten dit elke dag doen, 's morgens en 's avonds. Op sommige dagen is dat door de rook van traangas en achteruit geduwd door de geweren van de soldaten...mensonterend. Vandaag is het kalm....

We lopen te voet en achter check-point nemen we een andere taxi richting stad Ramallah. RAMALLAH is een stad van zo'n 100.000 inwoners, gelegen op

Renate Qubbaj en Raja' Barghoutti ontvangen ons. Renate heeft ons programma opgesteld. Zij is één van de hoofdverantwoordelijke van GIPP (Grassroots International Peoples Protection ?). GIPP is een koepel van verschillende organisaties, die na het falen van de UN besloten zelf het heft in handen te nemen.

Vooraleer enkele offices in te duiken krijgen wij enkele lieve gidsen, vrijwilligsters, mee om ons door de stad te loodsen. Ramallah is een drukke stad met zekere allures, met winkel- en zakencentra maar. (zie later) Wij passeren langs een hospitaal dat o.a. met Belgisch geld werd gefinancierd. Naast het hospitaal liggen twee bloemenperkjes met foto's van resp. 26 en 5 mensen, ongewapende mannen, vrouwen en kinderen die neergeschoten werden.

Gevangenissen, politieburelen, zakencentra, gebouwen van NGO's zelfs gebouwen van de UNHCR werden verwoest of beschoten. Het is duidelijk dat de Israëli's het gemunt hadden op de politieke en sociale infrastructuur van de Palestijnen

Bezoek bij Aldameer, een mensenrechtenorganisatie die nauw samenwerkt met o.a. A.I. en ook mensenrechtenschendingen langs Palestijnse kant onderzoekt. De vrouw die hier de verantwoordelijke is, ik denk Khaleda Jarrar, weet waarover ze praat: haar man, een advocaat, zit in de gevangenis

Vanaf 29 maart tot nu werden er 10.000 Palestijnen in detentiekampen gehouden. Nu zijn er nog 3000, waaronder zeker 800 gewetensgevangen. Zij werken vooral rond foltering, terechtstellingen en voor een democratisch Palestina. Wat hen ook soms in aanvaring brengt met de Palestijnse autoriteit. De gevangenen werden de eerste 18 dagen in volledige afzondering gehouden, samengeperst in kampen zonder enig recht op juridische steun. De hygiënische omstandigheden waren mensonwaardig. De familie mocht hen geen kleren noch voedsel sturen. Ook een verwijt aan de internationale gemeenschap, Rode Kruis, UNO, en Europese organisatie, dat zullen wij nog horen. Zij voelen zich in de steek gelaten door de internationale gemeenschap.

In de namiddag troont men ons mee naar een colloquium van de Birzeit University in the Best Eastern Hotel. Tot slot even binnen in het hoofdkwartier van Arafat waar hij dus maanden gevangen zat. Wij kennen de beelden van op TV maar zo even ter plaatse rondkijken geeft toch een apart gevoel, vooral als je weet dat in een gebouw rechtover de hoofdingang, nog steeds met zandzakjes afgeschermd, scherpschutters zaten die iedereen die daar buitenkwam neerschoten

En dan maar terug, pasjes bij? Oei, Frank had zijn pasje in de conferentieruimte laten liggen. Taxi, een uurtje wachten, geen pas! Om zes uur moesten wij het checkpoint voorbij zijn. Frank mocht dus een dagje langer bij onze lieve gidsen blijven

Zondag 19 mei Nablus

Moeilijk in gang geraakt. Eerst wachten op Nur met de twee IJslanders en dan op Frank aan het Checkpoint naar Ramallah die pas na 9 uur aan zijn pas zou geraken. Terug via een aantal checkpoints richting Nablus. Vroeger waren er 9, ook voor ambulances

Onder weg zijn wij een aantal kraaknette nederzettingen en "piperoads". Dat zijn totaal afgesloten wegen waar alleen de settlers (kolonisten die in de nederzettingen wonen) op mogen en als die toevallig een gewone Palestijnse weg kruist wordt die, bij passage, hermetisch afgesloten

De eerste soldaten trachten ons nog maar eens wijs te maken dat wij ons in gevaarlijk gebied begeven en gewagen van bommen, het tweede controlepunt verloopt gemoedelijker. Die soldaten zijn ook wel ergens iemands kind. Bij het binnen komen zien wij een verwoeste building van vijf verdiepingen. De bewoners hadden vijf minuten om het pand te verlaten. Een familie woont daar nog in een tent

Aan de overkant bezoeken wij de totaal verwoeste gevangenis. Daarvoor werden zelfs f16's en helikopters ingezet.

Volgende halte: een Healt Center. Wij ontmoeten daar naast dokter Alam, nog een advocaat en een politieke activist

Nablus bezit een 700 jaar oude kasba en bezet zelfs nu nog een pittoreske sfeer. De militaire operatie heeft 3 weken geduurd. Er waren 78 doden, 450 gewonden en 260 huizen kapot waarvan 100 volledig. Ook zeven scholen en veel regeringsgebouwen. Een onze zegsman besluit: "De Palestijnen hebben wel nog een sterke wil en zullen toch overwinnen". De advocaat is lid van de Palestijnse mensenrechtencommissie. Hij benadrukt dat niet alleen die drie weken van bezetting maar de 20 weken er rond al even precair waren. Naast het vernietigen van de infrastructuur wou men ook de wil en de ziel van de Palestijnse weerstand breken en een collectieve bestraffing geven. Duizenden werden gearresteerd en in concentratiekampen geplaatst

Wij komen in een wijk die volledig werd verwoest door tanks en waar 8 mensen onder het puin werden bedolven

Wij worden ontvangen in het gebouw van de Woman Labor Association. Drie vrouwen staan ons te woord. De vrouwen waren ook politiek actief één in de Democratic Party en één in de Peoples Party De spreekster benadrukte dat het fnuiken van de waardigheid van de mensen minsten even erg is als de materiele schade. Er zouden 500 mensen gedood zijn en om 350 miljoen \$ schade aangericht zijn

De werkloosheid is nog nooit zo hoog geweest, scholing en gezondheid was nog nooit zo slecht. Nu is men Bantoestans aan het creëren. Omsingelde eilandjes Palestijns gebied, waar men niet uit kan zonder de toelating van de Israëliische overheid.

Wij hebben een historisch compromis (Madrid en Oslo) gemaakt waarin wij twee staten erkennen Wij zijn het eens met die twee staten maar wij willen weten hoe die er gaan uit zien (grenzen, Jeruzalem, vrij verkeer, geen nederzettingen) Over Jeruzalem kan zeker gepraat worden maar wij willen volledige soevereiniteit over het oostelijk deel.

In verband met de corruptie binnen Palestina: dat geld komt van buiten uit, het moet onder controle komen, maar de schenkers zijn daar ook verantwoordelijk voor. Bovendien hoorden wij ook hier de klacht die wij al eerder gehoord hadden dat veel te vaal projecten korte termijn projecten zijn en er te weinig echt structurele projecten zijn.

Zij benadrukken dat Palestina een seculiere staat is wat precies niet kan gezegd worden van Israël. Volgens onze zegsman moet er op basis van de UNO resolutie nr. 194 een "just and fair" oplossingen gevonden worden en rust de verantwoordelijkheid daarvoor op de schouders van Israël. Zij zullen moeten betalen.

1 Zij hebben het *recht* naar hun grond terug te keren (recht wil nog niet zeggen dat zij het zullen doen)

2 De vluchtelingen van Libanon moeten ook terug naar Palestina kunnen

3 Die terugkeer moet gespreid en gedoseerd gebeuren

4 Wij hebben de medewerking van andere landen nodig.

En wat dachten zij over de bomaanslagen van zelfmoordenaars? "Er is discussie over". Wij zullen die vraag nog een vijftal keren stellen. Hen echt afvallen doen zij niet maar er zich mee akkoord verklaren ook niet. Zij zien er zelf precies niet helemaal klaar in (zie verderop)

Maandag 20 mei Jenin.

Jenin was reeds een begrip vóór wij aankwamen. Daar **zouden** de Israëli's zich schuldig gemaakt hebben aan volkerenmoord, daar mocht de UNO commissie niet, tenzij onder zeer strikte condities.

Uiteindelijk zijn er nu zo'n 67 doden gekend en 800 huizen vernield.

Naast de twee IJslanders hijsen we nog een Amerikaanse Jodin aan boord, die bovendien nog Sharen heet, maar de Palestijnse zaak wel genegen is.

Om in Jenin te geraken moesten wij blijkbaar een weg langs de Jordaanvallei volgen. In de verte zagen wij de dode zee. Voor de rest veel groene plantages, aangeslagen door de Israëli's en afgezet met prikkeldraad. Hier worden dus de groenten gekweekt die wij straks gaan boycotten. Wij weten meteen ook waar het water naartoe gaat dat de Israëli's zich hebben toegeëigend. Eén van onze gesprekspartners zegde dat de volgende oorlog om water zal gaan.

Naast de vluchtelingen, de nederzettingen, de veilige grenzen is Oost Jeruzalem dus ook een van de struikelblokken. De weg en naar Jenin zijn volledig afgesloten. Voor ons zien wij de pinnen op de baan rechtop steken. Nur, onze vaste chauffeur slaat af op een veldwegel: hotse botse.

Zelfs Nur raakt het noorden kwijt en moet een aantal keren de weg vragen.

Met flink wat vertraging komen wij aan in het "Medical Relief Center". Dokter Jamilah ontvangt ons.

Over de plaatselijke situatie zegt hij het volgende: wij beleven een zeer moeilijke periode, vooral in het kamp. Het kamp was gedurende een week volledig afgesloten. Een werknemer van ons zat daar ook vast. De mensen waren niet voorbereid op dergelijke aanval van dat kaliber. Het kamp is echt verwoest. De mensen moesten met duizenden hun huis uit. (Het kamp zijn huizenblokken in de stad en een buitenstaander merkt niet direct de overgang van het centrum naar het kamp)

En waarom juist Jennin? Van hieruit zouden de meeste zelfmoordenaars met bommen komen. Er was een sterke weerstand van de bevolking, vooral in het kamp. De meeste slachtoffers waren burgers. Bij de jongeren waren er wel strijders. De brancardiërs mochten hen niet verzorgen. Dat is tegen de internationale wetten in. Lichamen werden een week lang achtergelaten. Pas na twee weken konden wij binnen. De stank was onhoudbaar. Zelfs na 2 en 3 weken werden nog lichamen gevonden. Tot hiertoe is er geen exact cijfer van het aantal

doden maar er zijn reeds 67 geregistreerd. Waarom werd eerst gesproken van 700 à 800 doden, van een genocide en werd zelfs beweerd dat de Israël een paar duizend mensen zouden meegevoerd hebben en buiten het kamp vermoord? Dat was volgens de dokter omdat er aanvankelijk zoveel mensen ontbraken. Er werden de eerste weken enkele duizenden mensen in kampen ondergebracht. Zij waren dus inderdaad verdwenen. Trouwens een misdaad hangt niet af van het getal maar van de feiten.

Die misdaden tegen een onschuldige bevolking werden niet door één of andere schimmige organisatie maar door een staat begaan. Staatsterrorisme dus. Er werden 800 huizen volledig verwoest. De mensen zijn totaal ontredderd. Zij moeten onderdak en eten vinden. En hoe kunnen de kinderen verder school lopen. Eens die primaire problemen min of meer zijn opgelost zal er moeten gezocht worden hoe de mensen met die trauma's kunnen omgaan. De UNO moet helpen want zij is verantwoordelijk voor de vluchtelingen.

En ook hier het verwijt dat er wel heel wat hulporganisaties in gang geschoten zijn maar dat zij vooral naar de toekomst toe zouden moeten werken. Ook hier de verzuchting dat zonder internationale druk de problemen niet opgelost zullen geraken. De agressie duurt nog voort, verleden vrijdag hebben zij nog 3 buildings neergehaald. "Wij hebben geen keuze, wij moeten weerstand bieden. Hun verzet is enkel met geweren. Wij willen alleen maar vrij zijn. De mensen in de kampen zijn geen killers. Welke natie kan accepteren door anderen geregeerd te worden? Wij zijn derde rangsburgers in ons eigen land. Ik pleeg ook weerstand maar niet met geweld. Ik help hen van uit mijn werk. Dat is ook weerstand. Iedereen wil leven zonder te schieten en te doden."

Op onze vraag wat hij dacht over de suicide bombers antwoordde hij met een wedervraag: "Waarom doen zij dat?" Dan vertelt hij over enkele concrete feiten, over mensen die verbrand zijn en geen ambulance konden krijgen, over de man van zijn zus die een leraar scheikunde is en dus automatisch verdacht werd omdat hij explosieven zou kunnen maken. Maar "wij zijn sterk"!

En dan gaan wij naar het verwoeste vluchtelingenkamp kijken. Die beelden hebben wij bij herhaling gezien op TV maar ertussen staan is toch nog hallucinanter. Enkele mensen wonen nog in hun half vernielde huizen, een klein meisje slingert aan de slierten beton die van de hogere verdieping naar beneden hangen, een sofa hangt ergens in wankel evenwicht op een hogere verdieping. Een gezin woont in een tent boven op het puin. **Wij gaan naar het huis van Farriah. Zij is een jonge vrouw met 6 kleine kinderen.** Haar man werd vermoord. Zij doet haar verhaal. Bij de eerste aanval was haar huis net gespaard gebleven. Na drie dagen kwamen de soldaten echter terug. Iedereen moest het huis uit. De mannen moesten hun hemd naar omhoog doen om te tonen dat zij geen explosieven op hun lichaam hadden. Haar man had een herniastikker op zijn rug. Samen met de buurman werd hij neergeschoten. Zij moesten hem achterlaten. Pas na 10 dagen mochten zij terug en zij vonden de lichamen nog op dezelfde plaats. Zij heeft geen bron van inkomsten maar op de vraag hoe zij dan kon overleven zegde zij dat "God met haar is". Een persoonlijk bedenking: geloof zet niet altijd aan tot fanatisme, soms geeft het moed en sterkte. Wie zijn wij om haar dat te ontnemen. Ik denk dat voor iedereen van onze groep het bezoek van Jennin één van de meest beklijvende momenten van onze reis zal zijn.

Om terug te geraken moesten wij uiteraard dezelfde sluiptwegen nemen. Nur was weer even het noorden kwijt maar het venijn zat hem in de staart. Als wij van die binnenbaan op de gewone weg wilden rijden was de toegang versperd door een andere wagen. Dan maar enkele meters verder geprobeerd. Onze IJslander werd op verkenning uitgestuurd om na te gaan of er geen militairen op komst waren en dan maar op hoop van zegen tussen twee bomen door de

baan op wringen. Eigenlijk ging dat niet, is de wagen langs beide kanten geschroefd en zal er onderaan ook wel een en ander losgerukt geweest zijn maar Allah was deze keer met ons.

Dinsdag 21 mei Gaza

Eerst wat centen gewisseld. Het leven is hier behoorlijk duur. Wij komen in Gaza aan ter hoogte van Eretz. De gigantische parking ligt er verlaten bij. Er is ook geen file. Buiten een eenzame UNO vertegenwoordiger op krukken, zijn wij de enige bezoekers. Pascontrole en stempeltje, controle van de bagage. Het duurt wel wat maar de dametjes achter de balie zijn lief en Frank kan het niet laten hen te complimenteren. Door een sluis langs de andere kant en dan te voet verder naar een busje dat ons daar opwacht. Achter de hoge muren zien wij een aantal bedrijven. Speciaal daar neergepoot om te profiteren van de goedkope arbeidskrachten uit Gaza. Gemakkelijk: de Israëlsche bedrijven hebben hun goedkope arbeidskrachten aan hun eigen achterdeur. Maar nu schijnt ook dat plat te liggen

Amjad Y. Shawa, onze gids vertelt. Gaza is door Israël in drie stukken gedeeld. Om van noord naar zuid te gaan heb je 2 dagen nodig, vroeger een half uur. Nog steeds is 42% onder Israëlsche controle en verbruiken de 4500 settlers 50% van het water. Zij reserveren de beste stukken grond voor zichzelf. Op de smalle resterende strook wonen 1.200.000 Palestijnen. Het was Sharon die als minister van landbouw gestart was met de settlements.

De meeste bewoners van de Gazastrook zijn boeren. Een deel van hun gronden (olijfbomen) werden vernietigd. Het grote probleem hier is het gebrek aan perspectief. 5000 mensen zijn hun huis kwijt en leven in tenten. De vader kan zijn familie niet meer beschermen. Van uit de settlements werden kinderen beschoten. De kinderen nemen nu zelf het initiatief en komen in opstand. Zij zijn niet meer bang. Onze zegsman formuleerde het zo "één keer gedood worden is beter dan 100 keer moeten sterven". Hij vertelt het verhaal van zijn kind van 2,5 jaar dat een geweer als speeltje vroeg. En de kinderliedjes zijn lofliederen over de 'shahid' (?) (martelaren). Ook hier is het dagdagelijkse leven herleid tot het vinden van de basisvoorzieningen. Scholen werden geheel of gedeeltelijk vernietigd (onder andere een blindenschool) Er is zelfs geen gevangenis meer. Terwijl wij rondrijden zien wij voor de zoveelste keer puin.

Wij stappen even af bij een familiecoöperatieve. Een hoop werkvolk is de aardappelen uit de grond aan het halen. Ook bij die man werd een partij olijfbomen vernietigd. Zijn huis heeft hij kunnen redden omdat de vrouwen een levend schild vóór hun huis hebben gevormd. Frank krijgt een koran Engels -Arabisch cadeau. Zo kan hij ook de koran eens lezen.

Rechtover een totaal vernietigde politiepost ontmoeten wij Haider Abdel Shah. Een rijzige oude man, voorzitter van de rode halve maan in de Gaza strook. Hij was betrokken bij de onderhandelingen in Madrid en Washington. Bij hem zit nog iemand van Parc, onze wereldwinkel partner (zie later) en Raji Sourani, directeur van het 'Palestinian Centre for Human Rights.

Briefing van Haider: "Ons volk lijdt onder de desinformatie en onder het gebrek aan internationale steun. Ik sta zeer wantrouwig t.o.v. de democratische wereld. Als de democratische landen echt druk zouden uitoefenen zouden de UNO resoluties worden toegepast. De strategie van het Zionisme is er een van "faits accomplis". Sinds 1967 startte Israël met zijn nederzettingenpolitiek. Dit werd door de UNO veroordeeld maar de democratische landen reageerden niet. Hoe kan de wereld dit blijven dulden. Israël dwingt de wereld die situatie te aanvaarden. De wereldopinie is lang niet op de hoogte geweest van de feiten. De Israëli die een meer kosmopolitische ingesteldheid bezitten hebben dit uitgebuit.

Nu zijn de media alerter en komen een aantal beelden ook door naar het westen. Maar de democratische landen blijven nog steeds aan de zijlijn staan. Wij zouden het volk van de VSA beter moeten kunnen informeren. Onze diplomatie faalt om de publieke opinie te bereiken " Vraag "Hoe kon één staat de ganse wereld manipuleren?" Antwoord: "de Zionisten startten bij de koloniale machten (Palestina was een Brits protectoraatgebied) de kosmopolitisch ingestelde joden maakten daar handig gebruik van. Nu is het vooral de VS die de UNO resoluties blokkeert. Daarnaast is het midden oosten erg belangrijk voor de olietoevoer en is een sterke bondgenoot in de regio dus erg belangrijk. Ik ben zeer kritisch.

Er werden scholen, huizen, ONG gebouwen vernietigd. Evenals de luchthaven en zeehavens. Europa kan op twee manieren helpen: als staat en als burger. De lidstaten van de E.G. zouden het associatieverdrag met Israël kunnen opschorten (gaat over handelsbetrekkingen) want 63% van de export gaat naar Europa. Maar Europa blijft de "conspiracy of silence" toepassen. Als burger kunnen wij de mensen vooreerst beter informeren over wat hier werkelijk gaande is en kan er gewerkt worden aan een consumentenboycot. De problemen gaan verder dan de nederzettingen. Israël is een echte politiek van apartheid aan het opzetten (de reeds geciteerde politiek van de Bantoestans dus)

Op de vraag : "Wat vindt Haider van de Suicide bombers" antwoordt hij: "Wij betreuren ook de dood van onschuldige mensen, maar hoe komt het dat die mensen bereid zijn om zichzelf op te offeren. Ik ben het ook niet eens met die zelfmoordacties, maar ik begrijp de frustraties.

Wij moeten dus onderzoeken hoe dit kan gebeuren. Je kan nooit juist zeggen ja of neen. De Palestijnen willen alleen maar het einde van de bezetting. Bovendien treedt Israël de conventie van Genève met de voeten." Haider verwijst naar de tweede wereldoorlog: ook nu zwijgen de democratische landen. Zij vragen de twee laatste jaren zelfs alleen maar bescherming. Als al die factoren wegvallen "kunnen wij alleen geen 'good victim' blijven". Maar vergis u niet de situatie was reeds vóór de intifada onhoudbaar. Haider benadrukt dat de intifada met stenen, en niet met wapens is begonnen.

Er wordt even doorgeboord over de verdeeldheid onder de Palestijnse Autoriteit. Volgens Haider heeft dat geen invloed op de situatie, de Israëli's blijven bij het zionistisch manifest. Over de onduidelijkheid van de grenzen. Haider citeert Ben Gourion " The border is where Israelian soldiers stands". Militair gezien is Israël een van de sterkste naties op wereldvlak. Op een vraag over het probleem van de overpopulatie (Gaza als een open gevangenis): "wij zijn pessimistisch. Je kan het probleem Gaza niet isoleren van het geheel". Over Oslo: Haider vindt het geen goed akkoord en heeft dat als dusdanig ook aan Arafat laten weten. Hijzelf was er ook niet bij betrokken.

Wij zouden naar het vluchtelingenkamp Dar el barrah gaan. Wij moeten via een omweg gaan omdat de hoofdstraat gebruikt wordt door de settlers. De Israëli's vielen Gaza niet aan maar hadden het op de vluchtelingenkampen gemunt (alhoewel, dat politiebureau? Die school?) Wij horen de begeleider plots vloeken: de weg was afgesloten omdat een aantal settlers voorbij moesten. Wij zien een langen rij wachtenden op een stoffige baan. Alle terrein daarrond ligt braak. "shaving" noemen de Israëli's dat. Alle beplanting, eventuele gebouwen enz. werd door bulldozers platgewalst. Die bewuste weg was alleen maar 2 maal een uur open, en dan alleen nog als het de Israëli's belieft. Terwijl wij daar staan worden wij aangeklampt door kinderen die water verkopen. De vaders zijn dikwijls verdwenen en zij moeten zelf voor hun inkomen zorgen. 50 % van de bevolking is hier beneden de 18 jaar. Ook hier is het hoofdprobleem het

verwerven van de basisvoorzieningen. Wij moeten stoppen aan een wegblokkering, daar staan scherpschutters, de school even verderop is omgevormd tot een kazerne.

Eten doen wij aan het strand: lekkere en overvloedige vis in een restaurant met enige klasse. Rechts van ons was de zeehaven. Zij werd opgezet met de steun van de Europese gemeenschap maar is verwoest. Wat verder wou een oliesjeik een luxueus hotel neerpoten maar alleen de grondvesten staan er. Gaza bezit een mooi zandstrand. Aan de overkant zien wij een klein maar gevaarlijke nederzetting, de tanks zie je zo staan. Het afvalwater is voor de Palestijnen. In het buitengaan zien wij een jongen van naar schatting 16 jaar met een kalashnikov. Reactie van onze begeleider: "This is a disaster". Blijkbaar is niet iedereen gediend met al te schietgrage jongeren.

Wij rijden terug en rijden door een derde kamp. Aan de ingang van dit kamp werden 18 mensen neergeschoten. Daar leven 18.000 mensen op 1.5 km en daar begon de eerste intifada. Wij zien dat de wegen onderbroken zijn door talloze bergen zand en puin. Ditmaal zijn het geen obstakels van de Israëli's maar door de bevolking zelf gelegd om een eventuele inval te pareren. In Gaza zijn zij blijkbaar klaar om heftig verzet te bieden. Is het daarom dat Sharon de bezetting van Gaza afgeblazen heeft?

Bij terugkeer hetzelfde gedoe als in het gaan, maar de soldaatjes aan de check point zijn vriendelijk

En morgen wordt Evelyn 24. Zij trakteert. Zij slaat een voorraad bier in en samen trekken wij naar een mooi stukje strand. Het is donker, in de lucht patrouilleren een paar vliegtuigen en een helikopter. Nur heeft waterpijpen meegebracht. Babbelen, lachen, pintje drinken, pijpje roken en efkens langs de branding wandelen. Ik zou suggereren om zo een avondje als een vast onderdeel van de reis te behouden, zelfs zonder verjaardag.

Woensdag 20 mei Bethlehem

Gelukkige verjaardag Evelyn. Smak, smak, smak, smak. Zij komt uit de westhoek en daar geven zij vier kussen.

Zoals elke dag Check points en allerhande omwegen. Onderweg maakt de gids ons attent op de rollen prikkeldraad die rondom de stad werden open gerold. De Palestijnse gebieden beginnen steeds sterker op een open gevangenis.

Ontmoeting met Muhammad Jaradat van Badil (Recourse Center for Palestinian Residency and Refugee Rights) . De vluchtelingenproblemen zijn reeds herhaaldelijk ter sprake gekomen, maar de uitleg die wij hier kregen leek mij de beste en de alternatieven die hij voorstelde heel redelijk. Twee derden van de Palestijnen zijn vluchtelingen. In de Oslo akkoorden zijn maar vijf woorden aan die item gewijd. Er zijn onder andere geen financiële en geen overgangsmaatregelen in voorzien.

Wij promoten de grassroots organisaties, de organisaties die aan de basis met die vluchtelingen werken. Zo kunnen de vluchtelingen zelf hun problemen in handen nemen. Bij de start waren zij maar met tien. Zij werkten een "right based campaign" uit. Een campagne die gesteund was op het basisrecht van elk individu op een eigen huis. Zelfs de PLO kan dit niet negeren. Dat is een persoonlijk recht, geen politiek recht. Sinds '98 hebben zij drie populaire conferenties gehad met 1500 deelnemers. "de PLO is onze vertegenwoordiger. O.K. maar als die haar werk niet doet zeggen wij 'Stop it'. Sedert januari '98 zijn wij officieel gestart. Wij hebben nu 250 comités, ook buiten de grenzen. In september 2000 hebben wij Shabra en Shatila herdacht. Wij hebben regelmatige contacten sedert oktober 2000 (start intifada).

Volgens ons zijn er twee of drie acceptabele opties voor het vluchtelingenprobleem:

- 1 de vluchtelingen hebben het recht terug te keren
- 2 zij hebben het recht te blijven waar zij nu wonen
- 3 zij hebben het recht naar een ander land te gaan.

Muhamad denkt dat optie 1 niet echt realistisch is maar je moet dat recht erkennen. Zij moeten kunnen kiezen.

De terugkeer van de vluchtelingen zal het gebrek aan grond niet uit balans brengen. In Israël zelf willen de vluchtelingen zich vestigen als Israëlsche burgers. Ook joodse historici kunnen dat niet ontkennen maar kunnen het moeilijk aanvaarden. Israël is steeds een mix geweest van verschillende religies. De religie is niet het probleem. Wel de zionistische doctrine. De Joden zijn echter wel bang van de "Demografic treat".

De niet joodse burgers hebben doorgaans meer kinderen en zouden op die manier winnen aan politieke invloed. Dat is ook de reden waarom er een nieuwe wet gestemd is die de Palestijnen het recht ontzegt op familiehereniging: een Palestijn die met een Jordaanse getrouwd is mag zijn familie niet meebrengen. Elke jood daarentegen, van waar ook ter wereld heeft het recht zich in Israël te vestigen. Racisme dus.

Ook hier optimisme: " De tijd werkt in ons voordeel. Ik wil Israël niet zien verdwijnen. De Arabische wereld is ook geëvolueerd. De mensen zijn goed opgeleid en kennen hun rechten. Momenteel is 20% van de bevolking in Israël Arabisch, in 2020 zal dat 35% zijn en zullen zij mee op de politiek wegen. Als ik een Israëlsche regeringsleider zou zijn, zou ik zo vlug mogelijk aan tafel gaan. Nu ik nog voldoende in de pap te brokkelen heb"

Vraag: "wie aanzie jij als de vertegenwoordiger van de Palestijnen?"

A: De PLO van Arafat. Ik zou persoonlijk voor hem niet stemmen maar hij is onze vertegenwoordiger. Met hem moet gepraat worden. Er zijn uiteraard interne problemen, maar dat is onze zaak. (Die opmerking hebben wij nog gehoord).

Vraag: Is het mogelijk dat de Israëli's de huizen die zij ingenomen hebben moeten verlaten?

A: "wij moeten ook met onze mensen praten. Wij erkennen de Israëlsche wet. Die terugkeer hoeft niet perse naar dat fysieke huis te zijn maar een "rebuilding project". Niet in uw huis maar bij uw huis. Je kan niet negociëren over uw recht, wel over de praktische uitwerking.

Wij rijden naar Aida Camp. Terug prikkeldraad, terug puin en in de verte een nederzetting en een heel duidelijke pipeasroad. Misschien kan is daar wel een dia van maken. Wij komen midden in een begrafenis terech. Wij passeren voorbij een school met een blauwe deur. De gebouwen van de UNHCR zijn altijd met blauwe deuren en ramen. De gevel van dat gebouw zit vol kogelgaten. Wij wandelen door de smalle straten waar de Isr. soldaten niet door durfden komen uit schrik voor sluipschutters en dus gewoon de muren openbraken om zo van huis tot huis verder te gaan. Met een zwarte pijl duiden zij de route aan. Wij komen voorbij enkel wijken waar de huizen door F16 bestookt werden omdat daar Palestijnse strijders waren.

Ook de rijkere buurten zijn niet gespaard: wij passeren aan een protserige villa, waarvan alleen het skelet nog overblijft. Sharen wil wel even nog wat plaatjes schieten.

Het is snikheet. Het plein aan de geboortekerk is verlaten. Voor 20 shekkels krijgen wij een gids mee. De kerk heeft zo wat dezelfde structuur als de H. grafkerk: elke religie heeft daar zijn kerk of kapel en dat is duidelijk aan de ornamenten te zien. Ook hier moet je je bukken om de plaats te zien waar Christus zou geboren zijn. Een Armeense priester is juist alles klaar aan het zetten voor een dienst. Ik vraag of hij hier ook opgesloten zat. Inderdaad, gedurende 40 dagen en zonder eten of drinken. Zij konden alleen bidden. Er zaten daar 300 à 400 mensen opeengepakt. Zelf hadden de priesters geen contact met de gegijzelden. Hij noemde het de zwartste periode uit de geschiedenis van de kerk. Buiten worden wij overvallen door

een horde verkopers, wij zijn hun enigste prooi en dat sedert ettelijke dagen. Ik kan het niet laten om aan het spel van bieden en afdingen mee te doen. Er is nochtans niets dat in mijn smaak valt. Ik geef hem dan zo'n 200 Bf als steun en hij geeft me een lelijk parelen halssnoer. Ik koop ook nog wat prentkaarten en een grote foto van Bethlehem.

Wij hebben laat middageten gegeten, niemand schijnt zin te hebben om nog iets te gaan eten bovendien is de Pizzeria rechtover ons toch dicht. Guido trakteert op van die heerlijke zoete koekjes maar vergeet af te bieden. Pol en Franck lachen hem uit. Sneu! Wij duiken in typisch Palestijns theehuis in, vol mannen die aan het kaarten zijn en aan hun waterpijp lurken. Misschien koop ik ook zo een pijp.

Donderdag 23 mei: Jeruzalem

Wandeling te voet naar het YMCA. Misverstand, moest het YMCA zijn. Wij gaan naar het gebouw van PARC. Dat is de coöperatie die aan de wereldwinkels onze olijven, de olie en de couscous levert. Rania zal onze gids zijn. Een flamboyante schoonheid met grote donkere gazellenogen, volgens haar kaartje is zij Public relations officer bij Parc en voor wie met haar contact wil opnemen haar e-mail is pr@pal-parc.org. Maar eigenlijk heeft zij niet de juiste pas en verblijft zij daar illegaal. Zij legt ons uit hoe dat met die passen in elkaar zit. De Palestijnen in Jeruzalem hebben een blauwe pas, de andere Palestijnen in Israël een oranje of een groene. Onze Chauffeur heeft nog een Jordaans paspoort maar hij zal straks niet met ons tot aan de Damascuspoort mogen rijden.

Wij gaan eerst naar het Makassed Islamic Charitable Hospital. Dr Khaled Qurie, de hoofgeneesheer ontvangt ons. Het hospitaal ontvangt de zware gekwetsten die van de Westbank komen. Het hospitaal is in 1968 geopend en is het leidend medisch centrum van de Westbank. Er zijn 250 bedden met heel wat specialisaties. Gedurende de intifadas is er een grote toeloop van gekwetsten. De gewonden worden gratis of met een minimum aan kosten geholpen. Ik noteer hier dat er 200 personen in de emergency en 200 in het hospitaal zouden zijn, maar dat klopt niet met die 250 bedden. De dokter vertelt eveneens over de problemen die de ambulances ondervinden om hun patiënten naar hier te brengen en de problemen die het personeel heeft om op hun werk te geraken door de vele check points waar zij door moeten. 2/3 van het personeel komt immers uit de Westbank. Het is vernederend om elke dag twee uur te moeten wachten en soms te worden teruggestuurd. De dokter doet er drie uur over om in zijn kliniek in Hebron te geraken en soms geraakt hij zelfs niet terug in Jeruzalem. Nadat de kliniek een klacht had ingediend bij het hooggerechtshof kreeg het medisch personeel een speciale pas maar die is sedert de laatste strubbelingen ook weer afgeschaft. De dokter sprak niet alleen van check points maar van 'closures' complete blokkages dus. De gekwetsten uit Ramallah konden niet tot bij hen komen maar zij gingen naar ginder. Zij helpen ook Israëli's, dokters hebben geen grenzen. De obstructie was politiek, niet medisch.

De dokter kon een lucratieve job krijgen in één van de golfstaten maar verkoos bij zijn volk te krijgen. Momenteel heeft de kliniek 5 miljoen shekkels schuld. Bovendien ligt die kliniek in Jeruzalem, volgens de Isr. dus joods gebied en krijgen zij nog een hele papierwinkel over zich heen. Frank belooft eens bij de Nederlandse klinieken aan te dringen op een vorm van jumelage. In het Rode Kruis zijn zij ronduit teleurgesteld. Dat hebben wij nog gehoord.

De dokter had het gezelschap gekregen van nog enkele mensen waaronder een vrouw die een kleuterschool runde, iemand van de mensenrechten, iemand die zich bezig hield met de

boerenorganisaties en iemand van een mensenrechtencomité. Zij wilden onder andere weten wat wij met die informatie zouden doen. Dat wij onze mensen ter plaatse alvast ons verhaal zouden doen vonden zij al heel belangrijk. Dat wij hen zouden aansporen tot solidariteitsacties scheen hen nog meer genoeg te doen. En dan trokken wij door de kliniek om een aantal slachtoffers te bezoeken: een man uit Jennin die zijn beide handen kwijt was en zijn vrouw en kind verloren had in een aanval, een jongetje wiens been een ingewikkelde operatie moest ondergaan. Een vrouw die in 1989 in haar rug was geschoten en verlamd was en bij wie nu nog complicaties zijn ingetreden. Die mensen zijn getroffen voor hun leven. Dan zijn er die idiote administratieve pesterijen. Een belangrijk medisch apparaat kan niet werken omdat een onderdeel ontbreekt. Omdat mogelijk voor militaire doeleinden zou kunnen gebruikt worden werd dat onderdeel er uit genomen.

En dan mogen wij met Rania terug de baan op voor een settlement tour. Wij rijden even rond Jeruzalem. De stad is letterlijk omsingeld door uitgestrekte nederzettingen, goed verzorgd, afgesloten door prikkeldraad en meestal boven op een berg. De nette huizen en straten contrasteren fel met de dorpen van de Palestijnen. Alhoewel ook zij onder de verantwoordelijkheid vallen van de autoriteiten in Jeruzalem steken zij er geen poot naar uit. De bedoelingen zijn hier duidelijk: Isr. plant een groot Jeruzalem. Wij moeten even terug van de weg af om een check point te vermijden, de wegen zijn stofferig en vuil. Wij vragen even wat zij van de suicide bombers denken. Rania noemt hen zonder aarzelen martelaren, de chauffeur vindt dat geen goede zaak omdat dat ook voor de Palestijnen veel miserie meebrengt. Rania pint haar vinger naar hem en noemt hem een "bad guy".

Wij keren terug naar Parc, waar wij onder andere Salim Abu Ghazaleh ontmoeten.

Salim is de

Marketing Manager, was uitgenodigd op de laatste NEWS conferentie in Brugge (Netwerk van de Europese wereldwinkels) maar mocht niet komen. In het office zien wij 'onze' olijven en 'onze couscous' liggen. Parc bestaat sinds '83. Zij produceren 20.000 ton olijfolie, slecht 8000 ton is voor de lokale markt. Daarvan wordt slechts 1 à 2 ton door Fair Trade afgenomen. De E.G. schermt haar eigen markt af (Spaanse en Italiaanse olijfolie). Nu trachten zij markten in de Arabische wereld aan te boren. Zij hadden negatieve ervaringen met de tussenopkopers. Soms duurt het 2 maand voor zij hun producten buiten krijgen. Zij trachten de boeren een eerlijke prijs te geven. Dat heeft ook gunstig effect voor de andere boeren: als zij een hogere prijs bieden moeten andere opkopers volgen. Bij export zijn het de Israëli's die de exporttaks heffen. Nu is alles geblokkeerd. Voor Oxfam zenden zij nu via Jeruzalem door. Parc kan wel exporteren omdat de zetel in Jeruzalem is, maar zij vertragen zo dat verse producten sowieso geen kans hebben. Er zijn tijdens de oorlog reeds ongeveer 115.000 olijfbomen verwoest. Een olijfbom heeft 7 tot 9 jaar nodig om tot wasdom te komen. Zij geven 2 bomen voor elke boom die vernietigd is (denk aan de olijfolie die de wereldwinkels als solidariteitsproduct verkopen).

Momenteel is 50% van de Palestijnen actief in de landbouw. Zij proberen hen te organiseren in coöperatieven, helpen hen op gebied van marketing. 30% van de boeren heeft / had olijfbomen. Er zijn dus ongeveer 20.000 boeren betrokken bij de olijventeelt. Zij trachten nu voor onze producten een biolabel te krijgen, maar tot nu toe is er hier geen officieel orgaan dat dat kan uitrijken. Zij gaan dat nu via Italië proberen. By the way: in Italië heeft onze couscous de eerste prijs behaald in een wedstrijd. Zij hadden een goede kok mee. Wij krijgen een fotokopie. Oxfam is nu reeds 10 jaar hun belangrijkste partner. Er is echter momenteel een probleem in verband met de olijfolie wat de hoeveelheid betreft. Zij hebben 3 productie-eenheden en er is één gesloten sedert 18 maand Bij die productie zijn 1200 boeren betrokken.

Omdat de centrale markten afgesloten zijn moeten de boeren hun waar met muilezels via de bergen vervoeren. De kwaliteit daalt.

Guido kan het niet laten maar op zijn vraag wat Parc nu de belangrijkste taak van de wereldwinkels vindt: meer verkopen of politiek actie voeren, is zijn antwoord "beiden maar in de gegeven omstandigheden politiek actie voeren".

In Parc hebben zij ons een lekker maal klaargemaakt, kip met chips en diverse sauzen. Wij laten het ons smaken. De babbels zijn leuk, er heerst hier een gemoedelijke sfeer.

Wij zijn vrij tot 16u. Ik dacht nog even de oude stad in te gaan of naar de olijfborg maar loop in de hall op Tinne Verhoeven samen met een secretaresse van het consulaat. Zij wachtte op Evelyn om iets af te geven maar die is er nog niet en dus doe ik met haar een praatje.

Ze is in België reeds op TV geweest met haar verhaal. Zij is getrouwd met een Palestijn en ondervindt dagelijks aan de lijve de discriminatie. De toestand ervaart zij momenteel, ook op persoonlijk, vlak als onhoudbaar. Zie brieven in bijlage. Het heeft me sterk gepakt en zal haar zeker helpen zo veel als ik kan.

18u gesprek met Connie van het AIC (Alternative Information Center) een Israëliische vredesbeweging.

Voor vrede ijveren in Israël is momenteel geen makkie. 70% van de mensen die vroeger op Labour stemden stemmen nu op Sharon. Bij de eerste intifada waren de Isr. totaal verrast. De bij Labour aanleunende beweging Peace Now begreep het niet en tot 2 maand terug waren zij totaal van hun melk. De Isr. blameerden de Palestijnen en begrepen niet dat de Palestijnen geen "Bantoestans" accepteerden.

Wij hebben daarom een nieuwe organisatie gecreëerd en trachten uit te leggen dat de laatste intifada een gevolg is van de frustratie omtrent de akkoorden van Oslo. Wij vinden dat de Palestijnen recht hebben op een echte soevereine staat. De meeste Isr. zijn in de eerste plaats met zichzelf bezig en malen niet om de Palestijnen. Ook Peace Now is alleen maar om Israël bekommerd. Hun leuze was "Leave the territories for the sake of Israël". Anderzijds leunt Peace Now meer aan bij de mainstream en doen leden van AIC wel mee aan de betogingen maar Connie denkt dat op lange termijn een echte duurzame vrede moet onderhandeld worden. Zij verwijst naar Zuid Afrika dat ook de bantoestans als oplossing niet aanvaard heeft. Na die intifada zijn een aantal Joods-Arabische organisaties ontstaan. De grootste samenkomst bracht 7000 mensen op de been. Elke 1 en 2de vrijdag zijn er een honderdtal vrouwen die een demonstratie houden.

Het initiatief gaat uit van "Womans Groups for Peace". Dan is er ook nog Gush-Sjaloom (hier was ik even de pedalen kwijt: aanvullen a.u.b.) Wie als Jood naar de Palestijnse gebieden durft te gaan riskeert 2 jaar gevangenis. De mensen spreken over een muur en over segregatie. Zij vermoeden dat de regering de vredesbewegingen in het oog houdt.

En wat vinden zij van die zelfmoordacties? "Ik steun de Palestijnen en het is niet aan mij om te oordelen over hun middelen. Wij moeten over de bezetting praten. Wij moeten hoe dan ook samenwerken. Jullie moeten bij u thuis de problemen aan uw achterban uitleggen."

Heb je ook contact met groepen in de USA? Er zijn ook in de USA progressieve Joodse groepen. Werken met de USA is een project op lange termijn. Tot hiertoe hebben wij ons op Europa gefocust. Er zijn nog drie organisaties in Israël die rond antimilitarisme werken. De laatste maand zitten er 40 personen in de gevangenis omdat zij geweigerd hebben in de bezette gebieden op te treden. De Isr. maatschappij is momenteel een zeer militaristische maatschappij.

Zijn uw doelstellingen niet utopisch? "Zelfs als het utopisch zou zijn. Ik kan niet anders. Wij moeten op lange termijn denken".

Ook Connie, die in de VSA. geboren is vindt dat de sleutel daar ligt maar dat het probleem niet alleen bij Bush maar bij de volksvertegenwoordigers ligt waaronder 10% zelf Joods is of zich niet kunnen onttrekken aan de invloed van de Joodse lobby. De Israëli zelf zijn verkrampd. Volgens hen is de buitenwereld antisemitisch en haten de Europeanen hen. Eigenlijk is er geen gebrek aan informatie meer wat doen wij er mee? Het voorstel van de boycot kan niet anders dan van buitenaf komen want de Palestijnen zelf zijn voor hun basisvoorzieningen volledig afhankelijk van Israëlische producten. Toch nog even SMS-en naar het thuisfront.

Vrijdag 24 mei Jeruzalem Tel Aviv Zaventem.

Ik profiteer er nog vlug van even de Via Dolorosa af te wandelen en eindelijk de H Plaatsen te bezoeken, kruisweg kerk enz....

Ik heb nog een goed gesprek met een oude winkelier die het erg heeft door gebrek aan toeristen.

Mijn vraag is of God wel bestaat en als hij bestaat of hij dan wel almachtig is gezien deze toestand in Palestina en de ellende in de wereld.

Hij legt me uit, zoals mijn vader vroeger, dat God de mens heeft geschapen met en vrije wil en ook Satan echt bestaat dus.....

Ik kan het niet accepteren en blijf dan maar denken als God bestaat dat hij niet almachtig is.

Om 1 uur vertrekken naar de luchthaven. Wij moeten minstens twee uur voorzien om de Veiligheidsdiensten de kans te geven ons nog eens flink te jennen. Dat hebben zij dan rijkelijk gedaan. Terug een ondervraging, terug met dezelfde vragen als voorheen. Officieel kenden wij elkaar terug niet.

Voor Guido was dat moeilijk vol te houden en werd al direct gelinkt met Zeger. Gelukkig zat de ondervrager van Zeger nog niet zo ver. De ondervragingen en het onderzoek van de bagage duurden voor de anderen bijna driekwart meer dan bij mij. Mijn trucje om bijna geen Engels of Frans te verstaan lukte. De vrouwelijke militair haalde er een Vlaams papier bij met standaard vragen en zo kwam ik vlug weg. Ik kreeg een blauwe stikker en de anderen “verdachten” een rode.

Wel ondergingen wel zeven controles voor dat ik kon inchecken. Guido zei dat ik me erg van de domme hield maar dat dit voor hem vermoedelijk niet geholpen zou hebben want zij zien zo dat ik geen domme ben. (!)

Eens in de taxvrije zone konden we weer samen gaan zitten en dan het vliegtuig op naar Brussel met een stop in Wenen. Het was een pakkende, boeiende en toffe reis die zijn sporen zal achterlaten in mijn verder leven. Ik ben toch gelukkig dat ik dit kon meemaken.

3. INDRUKKEN van POL

De situatie is volgens iedereen de ergste sinds 45 jaar bezetting

Het idee van Palestina: Arafat met een legertje militanten die strijden voor een goede zaak zie je daar niet. Ook geen agressie, vechtende of strijdende partijen. Je ziet alleen het gewone leven van elke dag zoals overal in de wereld. Op straat zie je auto's en voetgangers, kinderen die naar de school gaan of jeugd naar de Universiteit of oudere mannen die in theehuizen praten en kaarten, moeders die winkelen en inkopen doen aan de plaatselijke karretjes enz....

Niemand die spreekt over wraak of over militaire strijd met geweren of bomaanslagen. Iedereen, zowel de vertegenwoordigers van organisaties, als de gewone man in de straat heeft het over de toekomst en stellen ons telkens de drie vragen die ik hierna vermeld en vragen of we de wereld willen vertellen wat we zelf hebben gezien. Zij en wij hebben een enorme frustratie en ontgoocheling over de vrije wereld

Men staat in verkiezingen honderd procent achter Arafat omdat ze zich niet laten dicteren door Israël of de VS. Daarnaast hebben ze wel veel kritiek op hem en op de overheid

De NGO's verzetten enorm veel werk, met veel vrijwilligers, met een groot enthousiasme en met steun van buitenlandse organisaties in Vlaanderen en over heel de wereld. Ze zijn allen, hoe bedroefd en gestresseerd ook, zeer hoopvol.

De vernederingen, vrijheidberoving en bezetting wegen zwaar. De economische toestand van het land en van de individuele gezinnen is rampzalig door de blokkeringen van Israël, door de landroof en door de nederzettingen. Bijna de helft is werkloos en de werkelijk armen is de laatste twee jaar verdubbeld.

De toestand is zeer erg en onhoudbaar voor de gewone gezinnen en zal zonder verbetering verder escaleren en explosief worden.

De nederzettingen vormen één van de ergste pijnpunten, kwalen en oorzaken van frustraties. De wanhoop bij sommige jongeren is zo groot dat ze gedreven worden naar de extreme organisaties zoals Hamas e.a. (op de miljoenen Palestijnen vormen ze toch een zeer kleine maar wel gevaarlijke minderheid... maar hoelang nog?)

4. BESLUIT.

Al de Palestijnen stellen de volgende vragen:

1. Waarom kijkt de wereld toe in Palestina, en laten ze al dit onrecht gebeuren?

2. Waarom ontzegt men ons dat minimum: in vrede leven in ons eigen land Palestina, vrij en zonder bezetting?

3. Waarom is de vrije democratische wereld niet in staat om het internationaal recht te doen respecteren door de toepassing van de verschillende VN-resoluties?

Nergens in mijn verslag spreek ik over de bomaanslagen en de triestige gevolgen voor die Israëliërs. Ik heb ze niet gezien en meegemaakt maar vind ze even erg voor die individuele Joden als de doden en gekwetsten voor die individuele Palestijnen. Men zou kunnen opsommen hoeveel leed bij de één en hoeveel bij de ander. Dat is niet ter zake; het is wel erg.

Ter zake is: “WAT IS DE OORZAAK VAN AL DIE ELLENDE EN HOE KAN ZE STOPPEN?”

Het antwoord is duidelijk: de bezetting van Palestina met daaraan verbonden de nederzettingen op Palestijns grondgebied is de hoofdoorzaak. Het vluchtelingenprobleem is al even erg aanleiding.

Niet alleen de Palestijnen en wij zeggen dat, ook de VN. In talrijke resoluties heeft de wereld zich uitgesproken voor een Palestijnse staat, tegen de bezetting van Palestina, voor de ontruiming, tegen de nederzettingen, voor de terugkeer van de Palestijnse vluchtelingen naar hun land.

En toch legt Israël dat naast zich neer en kijkt de wereld toe. Erger nog, de grootste staat nl. de VS moedigen dit aan, steunen Israël, leveren gratis wapens enz...

Als morgen de onwettige, vernederende en moordende bezetting stopt en er een regeling gevonden wordt voor de andere problemen o.m. voor de vluchtelingen en Jeruzalem, dan zal er geen enkele reden meer zijn voor bomaanslagen in Israël en zullen de jongeren niet meer tot deze wanhoopsdaden worden gedwongen.

Pol Van Camp 30-5-2002

Met dank aan Guido Cock die het eigenlijke reisverslag schreef.

Ik korte het wat in, verving enkele persoonlijke zinnen van hem door ervaringen van mij en vulde het aan met enkele andere aandachtspunten.

Vrijheid, blijheid Brief van Tinne Verhoeven mei 2002

Nu we al twee weken vrij zijn na ons laatste huisarrest zou je kunnen denken dat, zoals de Israëli's beweren, weer alles als voorheen is in de West Bank. Inderdaad, sinds ze de residentie van Arafat verlaten hebben is onze telefoon hersteld. We hebben ook weer water en meestal elektriciteit. De doden zijn begraven en we kunnen de toegebrachte materiele schade opmeten en proberen te herstellen.

Ik ga weer dagelijks werken, wat wil zeggen elke dag het Qalendia checkpoint over van Jeruzalem naar Ramallah. Gemiddeld sta ik dan 1 uur in de rij. Dan kan ik rustig toekijken hoe kinderen door soldaten geslagen worden, de zakken uit hun handen getrokken en weggegooid, hoe ze traangas gooien, hoe ze schieten, hoe ze identiteitskaarten afpakken (en u kan hier niet naar het gemeentehuis om een nieuwe aan te vragen), plus om de vijf minuten beginnen ze tegen ons in het Hebreeuws te roepen dat we achteruit moeten en duwen ze oude mensen en vrouwen (inclusief ikzelf) met hun geweren terug tussen de betonnen blokken. Alleen buitenlanders met een geldig Israëlisch visa en Palestijnen met een identiteitskaart van Jeruzalem die in Kofr Aqab of Samiramis wonen mogen oversteken. Indien u in Jeruzalem woont of in Ramallah mag u vergeten naar uw werk te gaan, uw zieke moeder te gaan bezoeken of naar school te gaan.

Twee dagen geleden, werd ik na een uur wachten in de brandende zon (van 2h tot 3h 's middags), 'gestraft' door een 20 jarige soldaat omdat ik mijn paspoort te dicht bij zijn ogen hield. Ik moest nog een extra half uur in de zon staan onder schot van zijn drie collega's, terwijl hij mijn paspoort in beslag had genomen. Na een half uur moesten er nog een aantal Palestijnse vrouwen gestraft worden die dan begonnen roepen tegen hem waarom ik daar moest staan. Hij riep naar hen dat hij mij moest straffen omdat ik niet 'nice' was. Stel u voor, 10 tanks, 100en traangas bommen en 10 soldaten behangen met geweren, messen en traangasbommen, wij, een bende vrouwen en kinderen onder schot en hij is bang dat mijn paspoort gaat ontploffen. Uiteindelijk heb ik mijn paspoort terug gekregen en ben ik weer Ramallah binnengestapt, vernederd, machteloos, huilend van woede achter mijn zonnebril en enorm verbrand.

Ondertussen heb ik ontslag genomen op mijn werk. Het is een goede job (een Wereldbank project bij een locale NGO), ik doe het graag en verdien er goed geld mee. Maar de stress en de angst om doodgeschoten te worden in Qalendia is nu te groot. Het geld is het niet waard. Maar natuurlijk laat ik de Israëli's zo winnen, ik geef op, zij nemen mijn job af, ik ben werkloos, maar niet alleen ik draag hiervan de gevolgen. Ik neem elke dag 6 lijntaxi van het ene checkpoint naar het andere, maar die chauffeurs zijn nu ook mijn dagelijkse bijdrage kwijt. Onze babysitter annex kok, Renna, hoeft als ik thuis blijf ook niet meer te komen en verliest haar inkomen (we zullen wel een soort van oplossing voor haar vinden). Mijn koopkracht zal ook enorm dalen, want we vallen terug op het inkomen van mijn man. Dus de winkeliers en restaurants verliezen er ook aan. De enige winnaars zijn de Israëli's, weer een persoon minder die het checkpoint over moet, weer meer miserie en minder geld in de West Bank. Weer een succes van de onzichtbare oorlog.

Dan is er nog het verhaal van Renna, 22 jaar, haar droom was verpleegster worden, zo eenvoudig maar toch zo moeilijk, omdat ze 'terrorist' is volgens het uitverkoren volk. Renna's familie komt uit een dorp tussen Betlehem en Jeruzalem, maar het dorp werd in 1967 ingenomen door de Israëli's. Ze zijn wel nog eigenaar van de olijfbomen die er nog staan maar helaas mogen zij de jaarlijkse oogst niet gaan plukken. Nu staat de fonkelende

Jeruzalem mall op de plaats waar hun dorp stond. Dus Renna wordt in het Amari kamp in Ramallah geboren en groeit op met 7 broers en zussen in twee kamers van 4x4 meter op rijst, suiker en bloem donaties van UNRWA. Ze gaat naar school, maar tijdens de eerste intifada wordt haar vader, die in een bank werkte, per ongeluk in elkaar geslagen door de Israëli's en blijft zwaar gehandicapt achter. Zijn zenuwstelsel is aangetast en hij verliest hoe langer hoe meer lichaamsfuncties, zoals stappen, zelf eten, en nadenken. Dus Renna en haar zus, toen 14 jaar worden van school gehaald om te gaan werken in een naaiatelier, want de kinderen moeten eten. Enkele jaren later vindt Renna werk in Sinnokrot een locale voedingsfabriek, ze huwt als ze 19 is en scheidt 4 maanden later. Twee jaar later schrijft Renna zich in bij de Palestian Working Women's Association om een extra job te vinden. En zo vonden wij Renna, sindsdien komt ze van 8h 's ochtends tot 3h in de namiddag bij ons babysitten en koken en dan gaat ze van 4h tot 9h 's avonds in de fabriek werken. Haar zus is ondertussen gelukkig getrouwd maar haar jongere broer werkt nu ook als loodgieter om het gezin op de been te houden. Alles in orde, Renna werkt zich te pletter maar brengt het meeste geld binnen in de familie en dus wordt ze gerespecteerd en lijkt gelukkig. In April 2002 verwoesten de I, uit zelfverdediging uiteraard, de fabriek waar zij werkte en ook de werkplaats van haar broer. Nu valt heel het gezin terug op het salaris van Renna dat ze bij ons verdient. Als ik dus ontslag neem zitten daar 9 mensen op zwart zaad. Wafa Idris, de eerste vrouwelijke zelfmoordactivist was het buurmeisje van Renna. Als u morgen leest dat Renna Basim zich in Tel Aviv heeft opgeblazen, gaat u mij dan nog vragen waarom al die Palestijnen terroristen zijn? Renna heeft nochtans een simpele droom: verpleegster worden.

Mohammed (mijn echtgenoot) heeft in November 2001 de Belgische nationaliteit aangevraagd, alle documenten netjes vertaald, afgestempeld en ingediend. Er werd ons toen verzekerd dat de procedure 8 maanden in beslag zou nemen. Gisteren krijg ik telefoon van de kanselier van het Belgisch consulaat, altijd zeer vriendelijk en beleefd, om ons te melden dat na 7 maanden onderzoek is gebleken dat Mohammed beweert Palestijn te zijn maar dat dit niet kan aangezien er geen land bestaat dat Palestina heet en zodoende de Palestijnse nationaliteit ook niet bestaat. Tja, het moet je maar overkomen, dat als een bezetter luid genoeg roept dat het oorspronkelijke land niet bestaat ook nog de hele wereld dit gelooft. Maar niet getreurd, Mohammed kan nu mits betaling van 10 Euro een akte ondertekenen waarin staat dat hij van Palestijnse oorsprong is.

En tot slot, mijn schoonbroer, Burhan, zit nu al een maand vast in het concentratiekamp Ofra, nog steeds in de kleren waarin hij 's nachts uit zijn bed gelicht is. Hij heeft nog steeds zijn eerste kind dat nu 4 weken oud is niet gezien. Hij mag geen advocaat spreken, mag niet met ons spreken en we mogen hem propere kleren brengen. Kan u 's nachts slapen als u bedenkt hoe hij dan waarschijnlijk gemarteld wordt door het uitverkoren volk?

Tinne mei 2002

Dhr. Leo D'haes
Consul Generaal
Belgisch Consulaat
Jeruzalem

Ramallah, 9 januari 2002

Geachte Consul,

Graag zou ik met deze brief uw aandacht willen vestigen op de volgende discriminatie tegen Belgen in Israël door de Israëlische overheid:

In tegenstelling tot Israëli's die in België wonen of verblijven is het Belgen in Israël niet toegestaan om samen als familie (nl. ouder en kinderen) het land te verlaten of zelfs binnen de landsgrenzen te reizen.

Ik, Kristine Verhoeven (Belg) wonende te Ramallah sinds Augustus 1998 kan niet langs Ben Gurion vlieghaven te Tel Aviv noch langs de landsgrens tussen Israël en Jordanië tezamen met mijn kinderen (Samier Khaled, 3 jaar oud en Yasmien Khaled, 1,5 jaar oud, beiden dragers van de Belgische en Palestijnse nationaliteit) Israël verlaten. Om Kerstmis in België bij familie door te brengen hadden wij op 14 December 2001 tickets geboekt van Tel Aviv naar Brussel voor mijn man (Mohammed Khaled, Palestijnse nationaliteit), beide kinderen en mezelf. Naar verplichting door de Israëlische militaire overheid hebben we vergunningen om Ramallah te mogen verlaten en naar de vlieghaven te mogen gaan (geldig voor 6 uur op 14/12) voor mijn man en de kinderen aangevraagd in de militaire kazerne Bet Il te Ramallah. Deze vergunningen, aangezien ze in de taal van de bezetter moeten aangevraagd worden, houden zelfs nog enige administratieve kosten in voor de aanvragers. De vergunningen zijn ons telefonisch geweigerd aangezien wij door huisarrest in het gebied rond de kazerne niet tot bij de Israëlische militaire overheid konden geraken.

De enige mogelijke uitweg uit Israël die overblijft voor Palestijnen is via Jericho en de Allenby brug naar Jordanië. Zodoende hebben wij tickets Amman-Brussel aangekocht. Bijkomende moeilijkheid; algemene sluiting van de West Bank door de Israëli's voor alle Palestijnen, dus mijn echtgenoot en de kinderen konden Ramallah niet verlaten. Ik wel aangezien ik Belg ben, de kinderen niet want dat ze Belg zijn wordt door de Israëli's niet aanvaard noch erkend. In hun Belgische paspoort hebben de Israëli's namelijk hun Palestijns paspoort nummer gestempeld. (Stempelt de Belgische douane ook bepaalde dingen in Israëlische paspoorten? Waarschijnlijk niet, anders wordt ze van antisemitisme beschuldigd). De Israëli's hebben ook al meerdere malen geweigerd een visum aan mijn kinderen te geven, niettegenstaande ze Belg zijn en hier recht op hebben. Indien de kinderen van joodse afkomst waren geweest zouden zij wel Israëlische visa krijgen in hun Belgische paspoorten.

Aangezien de Palestijnen zulke sluitingen van de steden reeds lang gewoon zijn vonden de taxichauffeurs ook die dag veldwegen en andere manieren om de passagiers toch in Jericho te krijgen. D.w.z. dat ik niet mee mag in de Palestijnse taxi die naar Jericho gaat (aangezien ik toerist ben en de Israëli's mij ook niet toelaten samen met mijn kinderen de landsgrens over te steken). Mijn man is met die kleine kinderen en de bagage herhaaldelijk moeten uitstappen en heeft door greppels en ravijnen (Wad el Qult) moeten lopen waar aan de overkant dan telkens een andere Palestijnse taxi op hen wachtte.

Ikzelf mocht wel door het checkpoint uit Ramallah wandelen en dan met een taxi uit Jeruzalem over een mooie Israëlische weg naar de Allenby brug, alwaar ik als Belg, mits betaling, naar Jordanië kon.

Indien mijn echtgenoot geen tijd of geen zin heeft om zijn kinderen de grens naar Jordanië over te brengen, kan ik dus niet met mijn kinderen het land verlaten. Indien mijn echtgenoot in de gevangenis terechtkomt of overlijdt kan ik ook niet met de kinderen dit land verlaten. Ik kan ook het land niet in samen met mijn kinderen. Naar Jericho gaan is voor Palestijnen een levensgevaarlijke operatie, want het is hen verboden en ze moeten langs joodse kolonies met schietgrage kolonisten. Dan zijn er de enorme extra kosten die zulke onderneming met zich meebrengt, aparte taxi's voor ons allen, betalen aan de Israëli's om de grens over te mogen, visa kosten voor Jordanië en ook de trip naar Tel Aviv waar ik een visum voor Jordanië moet gaan halen. Om dan nog niet te spreken van het enorme tijdverlies en de stress, want ik weet nooit wanneer mijn kinderen langs de andere kant van de grens tevoorschijn gaan komen, de beledigingen van de Israëli's etc.

Zou het mogelijk zijn om antwoord te krijgen op de volgende vragen: waarom kan elke Israëli in België wel ongestoord langs de vlieghaven of andere grenzen België verlaten of binnenkomen? Waarom mogen Israëlische ouders wel samen met hun kinderen reizen in België? Als het Belgen in bepaalde landen verboden is om samen met hun kinderen te reizen, is het dan belangrijk voor de Belgische overheid om het gastland te verplichten ons als familie in groep te laten reizen of om de onderdanen van het gastland in België op gelijke wijze te behandelen, ook als dit land financiële belangen heeft in België?

Ten tweede wil ik ook het visum probleem aankaarten. Als een Israëli met een Belg huwt kan die persoon een verblijfsvergunning krijgen om in België te blijven wonen. Als een Belg met een Palestijn huwt moet die elke drie maanden een Israëlisch toeristenvisum aanvragen. Indien Palestina een onafhankelijk land zou zijn dat visa zou mogen uitreiken aan buitenlanders, zou ik u niet lastig vallen met dit probleem zijn. Maar Israël bezet al 53 jaar Palestina, dus alle Palestijnen zijn Israëlische onderdanen, dus moeten de echtgenoten en echtgenotes van de Palestijnen aan Israël een visum aanvragen. Volgens de Israëli's hebben wij geen enkele reden om in dit land te zijn behalve als toerist. D.w.z. om de drie maanden moet ik het land verlaten (natuurlijk zonder mijn kinderen, die ik niet kan meenemen o.w.v. bovenvermelde reden) om opnieuw aan de grens een toeristenvisum te verkrijgen. Dit is een dure en zeer stressvolle aangelegenheid, aangezien ik in een oorlogssituatie hiervoor mijn kinderen moet achterlaten. Als ik bij mijn terugkeer Israël binnenkom, wordt door de Israëlische douane altijd zeer moeilijk gedaan over dit toeristenvisum, ze beweren dat als ik in Ramallah woon ik daar geen recht op heb en zeggen dat ik de Palestijnse nationaliteit moet aanvragen.

Kan u mij een antwoord geven op de volgende vragen: kan een bezettende macht mij verplichten een andere nationaliteit aan te nemen (waarvoor zij notabene de toestemming moeten geven)? Verplicht de Belgische overheid ook Israëli's om de Belgische nationaliteit aan te nemen? Met dreigementen dat ze het land de volgende keer, dus na drie maanden, niet meer gaan binnen mogen, met het gevolg dat ze hun kinderen niet meer kunnen terugzien?

Komt daarbij dat ik als toerist niet meer in bezet gebied mag reizen met mijn familie. Bvb. Bij de uitzonderlijke poging die wij nog doen om mijn schoonfamilie in het noorden van de West Bank te bezoeken, is mij de toegang geweigerd tot Palestijnse steden door Israëlische soldaten o.w.v. mijn toeristenvisum. M.a.w. uw echtgenoot en kinderen mogen naar stad x of y maar

uzelf bent toerist dus u moet terug naar Israël en heeft in de West Bank niets verloren. In diezelfde mate mogen mijn echtgenoot en de kinderen geen stap in Israël of Jeruzalem zetten, maar ik alleen wel, als toerist welteverstaan.

Is het belangrijk voor de Belgische overheid te weten waarom Israëli's bij huwelijk met een Belg in België kunnen verblijven zonder problemen en niet-joodse Belgen hier niet? Waarom krijgen Israëli's bewegingsvrijheid in België en wij hier niet?

Ten derde begrijp ik ook niet waarom wij als buitenlander die hier noodgedwongen wonen en verplicht zijn een toeristenvisum te dragen, niet mogen werken, noch vrijwilligersarbeid verrichten. Niettegenstaande wij toch belastingen betalen aan de lokale overheid al naargelang de ligging van de arbeidsplaats, is het ons toch verboden te werken omdat we hier zijn als toerist.

Ik heb geen illusies dat de Belgische overheid deze onrechtvaardigheden zal veranderen of oplossen, we zijn allemaal op de hoogte van de economische en emotionele chantage die Israël in alle Europese landen en de VS geregeld uitspeelt. Maar geachte Heer Consul, u en uw medewerkers hebben steeds veel aandacht gehad voor de problemen van de Palestijnen in de bezette gebieden. De hierboven opgesomde problemen zijn niet nieuw voor ons, het lijkt alleen maar of ik na bijna 4 jaar in dit land de grens van mijn incasseringsvermogen bereikt heb.

Met de meeste hoogachting,

Kristine Verhoeven

Kristine Verhoeven

P.O. Box 2173

Ramallah

Tel : 02/ 234 7771 of 02/295 8429

Fax: 02/234 7776